

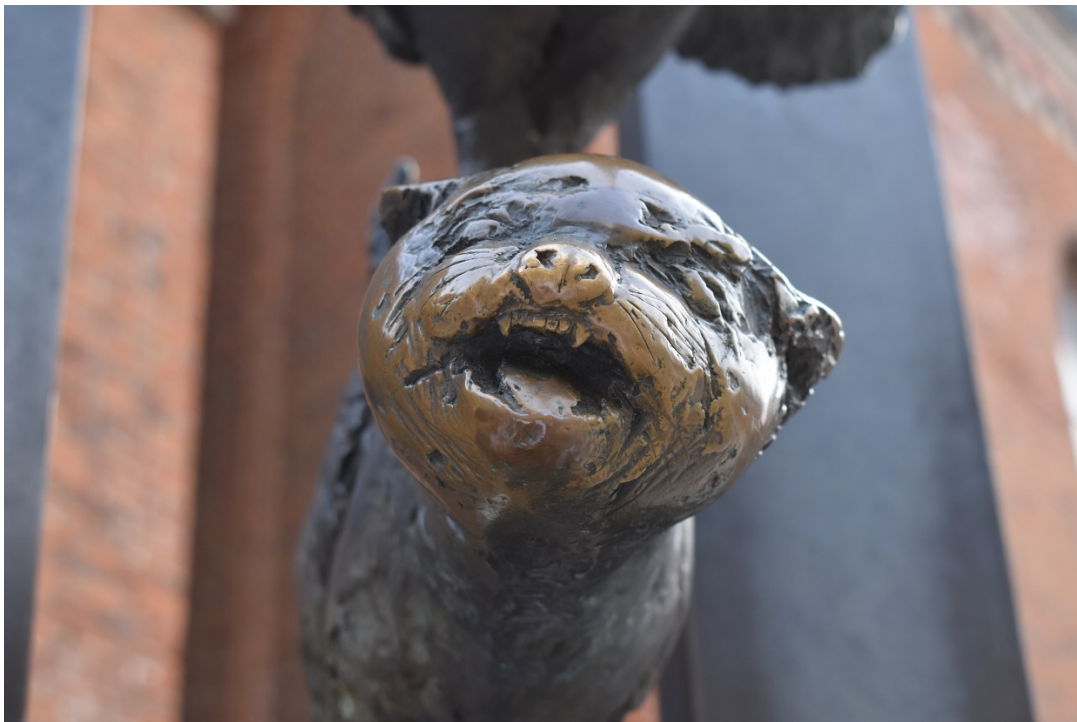
RĪGAS VĒSTURES UN KUĢNIECĪBAS MUZEJS

**Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs piedāvā!
Dodieties individuāli vai kopā ar ģimeni un draugiem brīvdienu
pastaigā pa Vecrīgu un iepazīstiet Rīgas vēsturi!
Tematiska ekskursija – orientēšanās spēle
„Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā”**

Ekskursijas – orientēšanās spēles norise un uzdevums:

1. Apskatiet ekskursijas – orientēšanās spēles karti.
2. Izlasiet ekskursijas tekstu – informāciju par ēkām, kas saistītas ar kartē atzīmētajiem objektiem.
3. Dodieties ekskursijā pa Vecrīgu, veicot spēles uzdevumu!
4. Sameklējiet, apskatiet kartē redzamos objektus, tajos atrodiat spēles lapu attēlos redzamās to detaļas.
5. Pie katra spēles attēla pierakstiet numuru, ar kāds konkrētais objekts atzīmēts spēles kartē.
6. Paldies! Uzdevums veikts!

NB! Tematisko ekskursiju – orientēšanās spēli „Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā” iesakām izprintēt. Iespējams arī sekot spēles stāstiem un kartei, veicot spēles uzdevumus, izmantojot viedierīces, objektus atzīmējot pēc pašu izvēlētas stratēģijas.

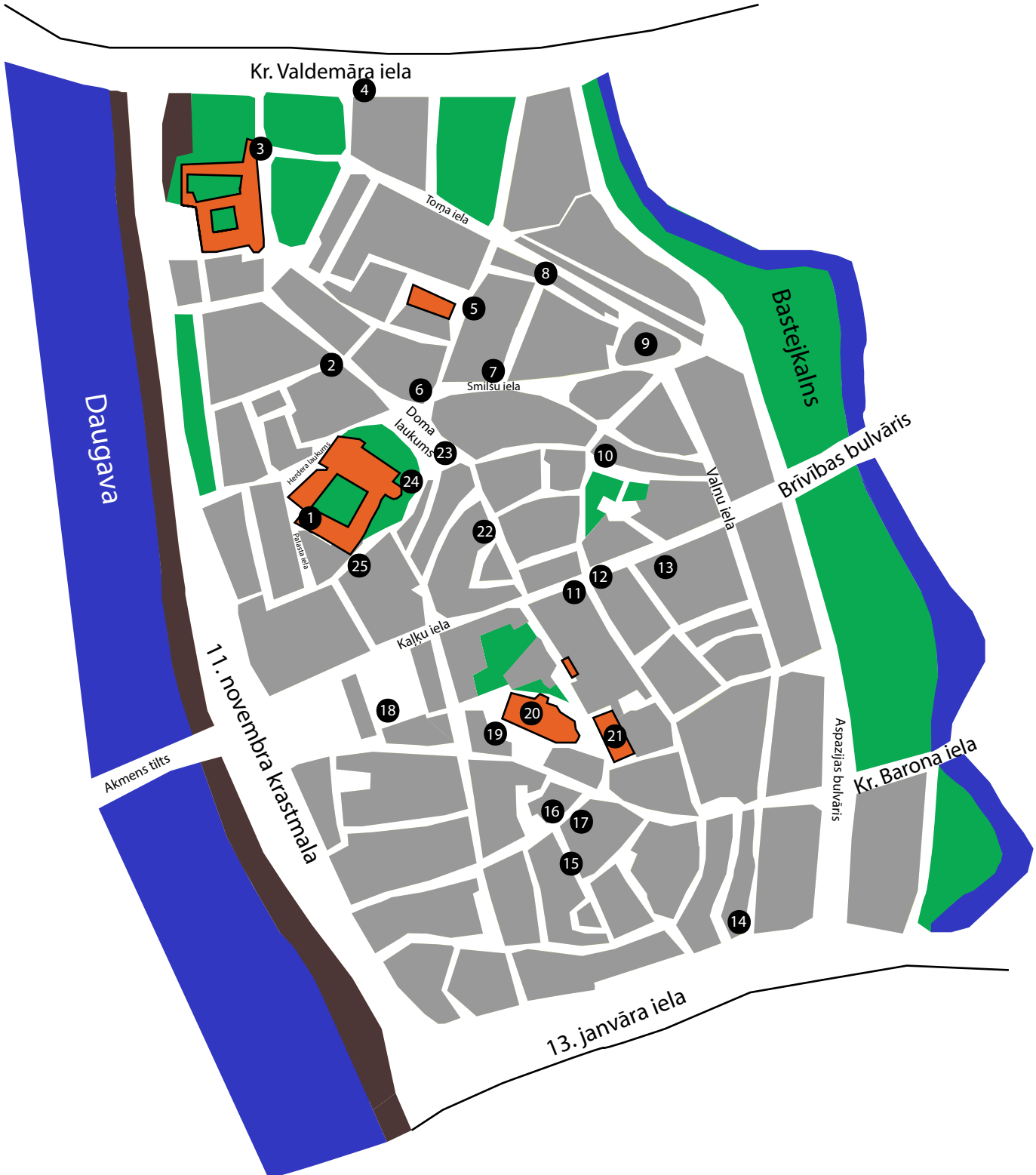

Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja tematiska ekskursija – orientēšanās spēle
„Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā”

RĪGAS VĒSTURES UN KUĢNIECĪBAS MUZEJS

Tematiskās ekskursijas - orientēšanās spēles "Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā" objektu karte

RĪGAS VĒSTURES UN KUĢNIECĪBAS MUZEJS

Meklējiet dzīvniekus Vecrīgā

Izstaigā Vecrīgu un atrodi 25 vietas, kurās paslēpušies dažādi dzīvnieki. Iespējams, būsi vērīgāks un atradīsi arī tādus zvēriņus, kuri kartē nebūs norādīti. Ja tā, raksti uz ekskurs@rigamuz.lv vai ienāc muzejā un padalies ar saviem novērojumiem.

1. Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs *Palasta iela 4*

1885. gadā ar Rīgas pilsētas pārvaldes un vācu zinātnisko biedrību atbalstu tika uzsākta Doma ansambļa restaurācija. Gadu vēlāk Rīgas pilsētas dome ar baznīcu noslēdza nomas līgumu uz 36 gadiem. Virs Krustejas R un D spāriem nojauca bijušās Doma klostera telpas un to vietā izbūvēja jaunas telpas. Arhitekts K. Neiburgs 1890. gadā Palasta ielā 4, būvējot jauno ēku muzeja vajadzībām, nojauca seno klostera ēku.

Laiku gaitā muzejs vairākkārtīgi mainījis savu nosaukumu, taču kopš 1964. gada līdz šai dienai, to dēvē par Rīgas vēstures kuģniecības muzeju. Tas ir viens no senākajiem muzejiem Eiropā, kas apmeklētājiem piedāvā iepazīt Rīgas vēsturi un Latvijas kuģniecības vēsturi.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lauvas – nama fasādi grezno portāls, virs kura, divas lauvas tur vairogus ar arhibīskapa ģerboni – krusts un bīskapa zizlis un Domkapitula emblēmu – Sv. Marijas simbolu – balta lilija. Lauva heraldikā ir spēka un varas simbols.

2. “Dome Hotel” *Miesnieku iela 4*

Ielu nosaukumi raksturo agrākas pilsētas saimniecisko attīstību, saglabājot to nosaukumos ziņas par rīdzinieku daudzveidīgo nodarbošanos. Viduslaikos amatnieki dzīvoja uz vienas ielas. Miesnieku ielas nosaukums liecina, ka te dzīvoja miesnieki. 13. gadsimtā ielas galā pie Daugavmalas, atradusies pilsētas lopkautuve – miesnieku sēta.

Atjaunojot šo ēku, veica arheoloģisko izpēti, kurā atklāja 13. gadsimta ēku fragmentus. Gadsimtu gaitā ēka tikusi vairākkārt pārbūvēta. Būvniecības laikā atjaunoja 17. gadsimta koka kāpnes, durvis, logus un sienu krāsojuma fragmentus. 18. gadsimta ieejas hallē ar manteļskursteni šobrīd atrodas viesnīcas recepcija un restorāns. 1870. gada pārbūvē ēkai uzbūvēja trešo stāvu un uzlika jaunu dakstiņu jumtu. Pēdējos ēkas pārbūves darbos izbūvēja ceturto stāvu un terasi.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lauva – zemes dzīvnieku karalis. Plaši pazīstams kā simbolisks dzīvnieks, kas parasti apzīmē sauli vai gaismu. Nozīmīgākās lauvas īpašības ir drosme, niknums, gudrība un vērība. Par ko liecina uzskats, ka lauva nekad neaizver acis.

3. Rīgas pils zirgu stallis *Pils laukums*

Pils pamatakmens likts 1330. gadā. Tā vairākkārt nopostīta un piedzīvojusi plašus pārbūves un rekonstrukcijas darbus. Telpas atjaunotas vēsturiskajā izskatā un piemērotas mūsdienu vajadzībām.

Pirmajā neatkarīgas Latvijas laikā pilī iekārtoti vairāki muzeji un Valsts prezidenta rezidence. 1923. gadā tajā izveidota Sūtņu akreditācijas zāle, bet 1938. gadā uzcelts Triju zvaigžņu tornis. No viduslaikiem ēkā saglabājušies 13. gadsimta Sv. Gara tornis, Velvju zāle pagrabā (1330.g.) un 16. gadsimta velvju paliekas augšējās stāvos.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Zirgs - grieķu mitoloģijā zirgu ar spārniem dēvē par Pegazu. To saista ar gaismu un debesīm.

4. Latvijas Banka *Krišjāņa Valdemāra iela 2a*

Rīgas ekonomiskais un finanšu uzplaukums, 20. gadsimta sākumā, nosacīti īsā laikā, veicināja vairāku banku ēku būvniecību. 1905. gadā, Rīgas kantoru ēkā, pēc arhitekta A.Reinberga veiktās pārbūves savu darbu uzsāka pirmā Krievijas valsts banka. Ēka ir vēlā eklektisma paraugs ar Florences renesanses motīviem fasādē un interjera detaļās, kuras tikušas darinātas pēc arhitekta skicēm A.Folca firmā. Ēka restaurēta 1995. gadā.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Divgalvainais ērglis – Bizantijas impērijas divgalvainais zelta ērglis no kura attīstījies Krievijas impērijas ģerbonis, kuru 15.gs. pirmo reizi lietoja Maskavas lielkņazs Ivans III.

Ērglis saistīts ar sauli un debesīm, pērkonu un zibeni. Tas simbolu pasaulē saistīts ar spēku un izturību. Ērgli uzskata par putnu karali un Dieva simbolu. Bībelē ērglis ir visvarenības un ticības simbols. Tam tikušas piedēvētas tādas pašas īpašības kā fēniksam. Viduslaikos ērgli uzskatīja par atdzimšanas, kristietības un Kristus debesbraukšanas simbolu.

5. Latvijas Republikas Saeimas komisiju ēka *Jēkaba iela 6/8*

Pēc Krievijas ārējās tirdzniecības bankas pasūtījuma 1907. gadā pēc arhitekta K.R.H.Zeiberliha projekta uzsāka jaunās bankas būvniecība. Senākie nami, no četriem gruntsgabaliem tika nojaukti. No zudušās apbūves jāmin klasicisma stila ēka, ko savulaik Jēkaba ielā 6 ap 1785. gadu grāfam Johanam fon Mengdenam cēla K.Häberlands. 1909. gadā ēkā darbu uzsāk Krievijas ārējās tirdzniecības banka. 1923. gadā tajā darbu uzsāk apdrošināšanas un transportu akciju sabiedrība "Daugava" un privātbanka. 7 gadus vēlāk, ēkai pēc arhitekta G.Berči projekta tiek uzbūvēts trešais stāvs ar liftu. 1935. gadā to iegādājās Latvijas Hipotēku banka. 1940. gadā ēkas pagrabos izbūvē patvertni patvērumam gaisa uzlidojumu laikā. Vasarā banku likvidē. 1940.g. jūlijā ēka tika nodota Valsts bibliotēkai. Tā bija vienīgā ēka, kuru tobrīd

varēja uzskatīt par piemērotu bibliotēkas vajadzībām. Vācu okupācijas laikā ēkā bija Valsts bibliotēkas grāmatu krātuve un lasītava. 1956. gadā namā izveidotajās krātuvēs glabāja periodiskos izdevumus, retās grāmatas, rokrakstus, novadpētniecības (Letonikas) krājumu, nošu un mūzikas literatūru, kartes, attēlizdevumus un sīkiespieddarbus. Pēckara gados tā bija viena no nozīmīgākajām bibliotēkas ēkām.

No Mazās Trokšņu ielas šajā ēkā atradusies ieeja četros dzīvokļos.

2012. gadā ēku no Latvijas Hipotēku un zemes bankas iegādājas LR Saeima, bet bibliotēka pārcēlās uz jaunuzcelto bibliotēku - Gaismas pili. Gadu vēlāk uzsāka rekonstrukcijas darbus. No 2016. gada rudens ēka ir norises vieta parlamenta pasākumiem un saeimas komisiju sēdēm.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Caduceus – dzelzs spārnotais zizlis ap kuru apvijušās čūskas. Simbolu saista ar antīko Grieķiju. Leģenda vēsta, ka Apolons kā izlīgšanas dāvanu brālim pasniedzis burvju zizli. Kad brālis to pavērsis pret divām naidīgām čūskām, tās pārstājušas naidoties un apvijušās ap zaru. Dievam šī aina tik ļoti iepatikusies, ka viņš tās sastindzinājis. Senajā Romā *Caduceus* uzskatīja par sūtņu simbolu. To dēvēja arī par tirdzniecības un medicīnas simbolu.

6. Mākslas muzejs Rīgas Birža *Jēkaba iela 1*

Smilšu iela savienojas ar Jēkaba ielu pie Biržas ēkas (1852 – 1855.g. arhitekts H.Bose) ko Venēcijas renesansei raksturīgie ēkas rotājumi arhitektūrā simbolizē tirdzniecību un bagātību. Ēkas pirmajā stāvā atradusies krāšņa zāle, kura cieta 1979. gada ugunsgrēkā. Pēc rekonstrukcijas ēkā šobrīd atrodas muzejs.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Zivs - gan auglības, gan nāves simbols. Zivs ir viens no senākajiem Kristus simboliem, jo kristīšana notika ūdenī. Zivs kā Kristus iemiesojums simbolizē garīgu barību.

7. Ēka *Smilšu iela 2*

Smilšu iela ir viena no retajām Vecrīgas ielām ar relatīvi jaunu apbūvi, bet senu telpisko veidojumu. Viduslaikos Smilšu iela bija galvenā iela pa kuru varēja nokļūt no pilsētas vārtiem līdz pilsētas centram. Tā bija arī viena no platākajām ielām.

Jūgendstila ēku fasādēs sastopami eleganti un izkopti būvplastikas elementi. Viens no spilgtākajiem jūgendstila šedevriem ir nams Smilšu ielā 2. Ēka celta ap 1902. gadu pēc arhitekta K. Pēkšēna projekta. Tās apdarē izmantoti dažādu krāsu materiāli, bet katra otrā un trešā stāva logailas apmales ir atšķirīgas. Fasādi veido dažādu dzīvnieku atveidi: pāvs, pūce, vilku galvas u.c.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Pāvs – Indijā un citviet pāvu uzskata par saules putnu. Tiek uzskatīts, ka pāva spalvas ieguvušas savu krāšnumu pēc cīņas ar čūsku, kurā tās saskārušās ar uzbrucēja indi. Islama tradīcijās pāva aste simbolizē visumu, pilnu mēnesi, vai pusdienlaika

sauli. Agrīnajā kristietībā pāva atveidi sastopami kā saules, nemirstības un priekpilnas pēcnāves dzīves simboli.

Pele – Viduslaikos pele iemiesoja raganu vai mirušo dvēseles. Peļu pārnēsāto mēri saistīja ar dieva sodu.

Pūce – naktspuķis, kas necieš saules gaismu. Bieži tēlots kā ērgļa simbolisks pretstats. Ēģiptē un Indijā pūce tika uzskatīta par mirušo putnu. Pūce simbolizē gudrību, kas iespiežas neziņas tumsā. Pūce tiek atveidota kā grieķu dievietes Atēnas pavadone. Bībelē to uzskata par nešķīstu dzīvnieku.

Čūska – Tās daba skaidrojama ar savdabību citu dzīvu būtņu vidū. Āfrikā čūsku pielūdz kā garu vai dievību. Ķīnā tā saistīta ar ūdeni un zemi. Indijā tās tiek uzskatītas par vidutājām starp Dieviem un cilvēkiem.

Vilks – Tā nozīme simboliskā ir divējāda. Vilku atspoguļo gan kā labo, gan kā sliktu tēlu. Vilks ir nakts dzīvnieks, kas labi redz tumsā, tādēļ Ziemeļeiropā un Grieķijā to dēvē par gaismas simbolu. Nereti vilks parādās kā Apollona pavadonis. Mongolijā to uzskatīja par Čingishana ciltstēvu, bet Ķīnā - debesu pils sargu. Vilks tāpat kā suns, nereti parādās kā mirušo dvēseļu pavadonis. Ģermāņu mitoloģijā vilks sastopams kā plēsīgs dēmons, kas ar savu gaudošānu pavēsta pasaules galu. Hindusimā – briesmīgu dievību pavadonis. Kristietībā vilks parādās kopā ar jēru, kur jērs apzīmē ticīgos, bet vilks – spēkus, kuri apdraud ticību.

Govs – simbolizē zemes māti, pārpilnību un drošību. Ēģiptē govi godāja kā debesu dievietes Hatoras iemiesojumu – saules māti, sievu, Ēģiptes valdnieku zīdītāju, prieka, dejas un mūzikas dievieti. Indijā to dēvē par svēto.

8. Zviedru vārti *Torņa iela 11*

1698. gadā, Rīgas aizsargmūrī pie Jirgena torņa uzbūvēja Zviedru vārtus. Zūdot viduslaiku aizsargmūru nozīmei, to nojauca vai no abām pusēm apbūvēja ar ēkām. Lai iedzīvotāji, kuri dzīvoja Torņa ielā, aiz pilsētas mūra, varētu nokļūt pilsētas centrā, 1698. gadā G.Heidemanis cauri savam namam ļāva izbūvēt caurbrauktuvi. Tā kā vārti tika būvēti zviedru valdīšanas laikā, tie ieguva “Zviedru vārtu” nosaukumu. 20. gadsimta sākumā ēku iegādājās un pārbūvēja Latvijas Arhitektu biedrība.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lauva - Zemes dzīvnieku karalis. Simbolizē sauli vai gaismu. Kā spēka un taisnīguma simbols tas dažkārt attēlots ar kroni, vai sēžot tronī.

9. Pulvertornis un dekoratīvā skulptūrā “Uz robežām” *Smilšu iela 20*

Pulvertornis ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kurā atrodas Kara muzejs. No 13.– 16. gadsimtam to sauca par Smilšu torni, jo aizsargāja Smilšu ceļu. 16. gadsimtā, kad tajā sāka glabāt šaujampulveri, to pārdēvēja par Pulvertorni. 1621. gadā kara laikā zviedri to nopostīja, bet 1650. gadā uzbūvēja no jauna. Tornis ir Ø = 16,7 m, sienu biezums ~ 2,5 m. 1892. gadā pilsētas valde nodeva torni studentu biedrībai “Rubonija”. 1916. gadā Pulvertornī dibināja latviešu strēlnieku muzeju, kas

vēlāk tiek pārdēvēts par Kara muzeju. Piebūvi muzeja vajadzībām uzbūvēja 1938. gadā.

Dekoratīvās skulptūras “Uz robežām” autore ir tēlniece Lilija Līcere. Skulptūra atklāta 20. gadsimta 70-tajos gados pēc Latvijas Kara muzeja iniciatīvas, un kalpo kā muzeja kāpņu terases papildinājums.

Pie ēkas atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Zirgs - sākotnēji to saistīja ar uguni un ūdeni kā auglības simbolu. Austrumu zemēs, izplatīts ticējums, ka zirgs ar pakavu var izsist ūdeni no zemes. Zirgu simboliski saista ar mēness spēkiem. Dažas tautas to uzskata par mirušo dvēseļu pavadoni, tāpēc reizēm zirgu apglabāja līdzās mirušajiem. Ziemeļos cilvēkiem ir grūtāk izdzīvot nekā dienvidos. Grūtākais bija pārdzīvot ziemu, nenosalt, nemirt no bada. Pavasari cilvēki visvairāk gaida sauli, un kā leģenda stāsta, sauli, pa debess jumu ratos atved zirgs.

10. Ēka *Meistaru iela 10*

Ēkas arhitekts F.Šefels, viduslaiku noskaņā veidotajā ēkas fasādē, iepinis jūgendstila dekoratīvos motīvus. Virs ēkas stūra torņiem novietotas kaķu figūras, kuru dēļ tautā ēka iemantojusi “kaķu mājas” nosaukumu. Leģenda vēsta, ka ēka piederējusi latviešu tirgotājam Plūmem, kuru neuzņēma ielas pretējā pusē esošajā tirgotāju apvienībā jeb Lielajā ģildē. Tādēļ viņš uz ēkas jumta novietoja kaķu figūriņas ar asti pret Lielo ģildi. Šobrīd ēka tiek izmantota kā biroju nams.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Kaķis – Japānā ieraudzīt kaķi skaitījās slikta zīme. Ēģiptē kaķus uzskatījuši par dievieti Bastetu – mājas, mātes un bērnu aizbildni. Viduslaikos kaķus uzskatīja par raganu sabiedrotājiem, bet melnus kaķus – velna simboliem. Tādēļ uzskatīja, ka tie nes nelaimi.

Ērglis – Viduslaikos ērgli uzskatīja par atdzimšanas, kristietības, Kristus un debesbraukšanas simbolu. Aristotelis to dēvējis par apceres un garīgās izaugsmes simbolu. Evaņģēlistu simbolos ērglis simbolizē gan vienu no 7 nāves grēkiem – lepniību, gan vienu no pamattikumiem - taisnīgumu.

11. Ēka *Kaļķu iela 12*

Sākotnēji ielu nosaukumus deva pilsētas iedzīvotāji. To ietekmēja ielas virziens vai atrašanās pie nozīmīgiem objektiem. Dažkārt ielas nosaukums veidojies, atzīmējot ielas īpatnības. Kaļķu iela ieguvusi savu nosaukumu no kaļķu cepļa.

16. gadsimta sākumā sāka apbūvēt zonu starp veco Rīgas mūri un jaunajiem zemes vaļņiem. Līdz brīdim, kad vaļņu sistēma nebija vēl izbūvēta, bet Rīdzenes upe eksistēja, šo zonu izmantoja saimnieciskām vajadzībām. Tajā cēla noliktavas. Celtnes, kuras bija uguns nedrošas, atradās ārpus pilsētas mūriem, Rīdzenes vai Daugavas krastos. Gar Rīdzenes upes krastiem un vaļņiem izveidojās jaunas ielas – Kalēju, Ķēniņu un Vaļņu iela. Pagarinot šķērsielas (Zirgu, Kaļķu, M.Smilšu un Audēju ielu) izveidoja jaunas šķērsielas.

Ēka būvēta 1907. gadā pēc arhitekta P. Mandelštama projekta. Padomju laikos Kaļķu ielas namu pirmajos stāvos tikuši izvietoti elektrības transformatori.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lapsa – gudrs, pārdabisks, duāls dzīvnieks kam liela nozīme japāņu un ķīniešu mītos. Tiek uzskatīts, ka lapsa spēj pieņemt citu būtņu, it īpaši cilvēku atveidu. Dažās indiāņu kultūrās parādās kā erotisks dzīvnieks. Eiropā tā bieži simbolizē viltību un ļaunprātību. Viduslaikos tā parādās kā melu, netaisnības, neiecietības un baudkāres simbols.

12. Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris *Kaļķu iela 16*

Ēka celta 1882. gadā pēc pilsētas arhitekta R.G.Šmēlinga projekta, saglabājot daļu no 18. gadsimtā būvētās K. Hāberlanda nama fasādes, kas vērsta uz Kalēju ielu. Ēkas interjera un fasādes tēlniecisko apdari veica A.Folcs un viņa firma. Tā bija biedrības “Uļej” ēka. Sākotnēji ēkas pirmajā stāvā atradušies veikali, klubi un atpūtas telpas. 20. gadsimta sākumā ēkā atradās Rīgas Trešās savstarpējās kredītbiedrības banka. Pēc Otrā pasaules kara ēkā sāka darboties teātris.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Bite – simbolizē čaklumu, sociālo organizāciju un tīrību. Francijā bite bija varas simbols. Ilgu laiku bišu māte tikusi uzskatīta par karalieni. Senajā Ēģiptē biti saistīja ar sauli un uzskatīja par dvēseles simbolu. Grieķijā tā bija priesteriem piederoša būtne. Kristietībā dēvēta par cerību simbolu. Tās medus norāda uz Kristus maigumu un līdzciētību, dzelonis – uz Kristu kā pasaules soģi.

Bišu strops - viduslaiku kristietības mākslā ir Marijas simbols – Marija nesa savā klēpī Jēzu, izstarodama sev apkārt maigumu.

13. Rīgas Vāgnera biedrība *R.Vāgnera iela 4*

Rīgas pilsētas teātris ticis būvēts 1782. gadā pēc arhitekta K.Hāberlanda projekta. Klasicisma stila ēka celta starp toreizējo pilsētas mūri un tagadējo R.Vāgnera ielu pie nocietinājuma vaļņiem uz esošas noliktavas ēkas pamata, piebūvē izvietojot ieeju un saviesīgās telpas. Kopš 18. gadsimta 80-to gadu beigām to apsaimniekoja vācu biedrība “MUSSE”. Koncertzālei bijuši trīs līmeņi, ieskaitot balkonu un galeriju. Gandrīz gadsimtu tas darbojies kā Rīgas kultūras centrs. Teātra izrādes ēkā tika pārtrauktas līdz ar tagadējās Nacionālās operas nama izbūvi 1863. gadā. Pēc restaurācijas 1988. gadā, tā nosaukta ievērojamā vācu komponista R.Vāgnera vārdā, jo no 1837. - 1839. gadam R.Vāgners dzīvoja un strādāja Rīgā.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Pūķis – daudzās reliģijās pūķis tāpat kā čūska iemieso pirmatnējos spēkus, kas naidīgi dieviem. Vecajā derībā pūķis iemieso pirmatnējo haosu, kas apdraud radīšanu. Ķīnā un Japānā to godā kā laimes nesēju un jauno garu atvairītāju.

14. “Kamieļu noliktava” *Vaļņu iela 47*

Vaļņu iela ir viena no garākajām ielām Vecrīgā. Šodien tā sākas pie Smilšu ielas un stiepjas 630 m garumā līdz 13. janvāra ielai. Iela veidojusies gar 17./ 18. gadsimtā celto nocietinājumu vaļņu iekšpusi. Pēc Vaļņu nojaukšanas līdz 20. gadsimta sākumam, Vaļņu iela saglabāja savas kādreizējās pilsētas nomales iezīmes. Te bija saimniecības ēkas, noliktavas un nelieli dzīvojamie nami. 18. gadsimtā Rīgā bija 160 noliktavas.

Vecrīgas noliktavām ir samērā vienkāršā arhitektūra. Mūra fasādi klāj apmetums, lieli vārti pirmajā ēkas stāvā un vertikālas preču iekraušanas lūkas augšstāvos, kā arī mazi lodziņi ar slēģiem.

Vairumu noliktavu nojauca vai pārbūvēja 19. gadsimtā, kad sāka celt jaunu noliktavu rajonu Maskavas priekšpilsētā – t.s. Spīķeru kvartālu. Vecrīgas teritorijā jaunu noliktavu izbūve tika aizliegta.

Kamieļu noliktava sākotnēji atradusies Vecpilsētas ielā. 19. gadsimta beigās, būvējot jaunu namu, to likvidēja. Manierisma stila portālu, pārvietoja turpat netālu – Vecpilsētas ielā 3. nama pagalmā. 1968. gadā, portālu pārvietoja uz Vaļņu ielu 47, kafejnīcas ieejas rotāšanai, kur tas atradies līdz 2000-šo gadu sākumam. Tagad ēkas vietā atrodas jauna viesnīca ar kamieļa simbolu.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Kamielis – simbolizē tirdzniecības sakarus ar tālajām aizjūras zemēm.

15. Noliktava *Alksnāju iela 7*

Ēkā atrodami simboli un to nozīme:

Balodis – Tuvajos Austrumos to saista ar auglības dievieti Ištaru. Grieķijā balodis bija Afrodites svētais putns. Balts balodis ir vienkāršības, skaidrības un Svētā Gara simbols. Balodis simbolizē vienu no četriem pamattikumiem – mērenību.

16. Viesnīca “Radi un draugi” *Mārstaļu iela 1*

19. gadsimta beigās tagadējās piecstāvu ēkas vietā Audēju ielā 1 bija klasicisma stila dzīvojama ēka, kas atdalījusi Grēcinieku ielu no Audēju ielas. Viesnīca “Radi un draugi” ir senākās ēkas piebūve. Ēkas apjoms izveidots 1901. gadā, apvienojot trīs senākas celtnes un izbūvējot augšējo stāvu. Tajā atradusies viena no pirmajām litogrāfijas darbnīcām Rīgā. 20. gadsimta 30-tajos gados tur atradusies grafiķa N. Strunkes darbnīca. Šobrīd, agrākās darbnīcas telpas kalpo par viesnīcas konferenču zāli. Viesnīcas fasāde izceļas ar modernu, bet Vecrīgai atbilstošu arhitektonisko veidojumu.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Pelikāns - pašaizliedzīgas mātes un tēva mīlestības simbols. Pelikāni kļūst par Kristus upura nāves simbolu. Alķīmijā pelikāns simbolizē filozofu akmeni, ko izšķīdinot iegūst svīnu vai zeltu.

Vāvere – ģermāņu mitoloģijā vāvere ir uguns un pērķona simbols.

17. Reiterna nams *Mārstaļu iela 2/4*

Viena no ievērojamākajām baroka laika celtnēm, kas saglabājusies līdz mūsdienām ir tirgotāja un rātskunga Johana fon Reiterna dzīvojamā ēka Mārstaļu ielā 2/4. Ēka celta no 1684. – 1688. gadam. Būvprojektu izstrādājis R. Bindenšū. Ēkas celtniecībā izmantoti iepriekšējo ēku elementi, piemēram, velvēm pārsegts pagrabs. Nama iekšiene vairākkārt pārbūvēta, taču 17.gs. ēkas fasādē saglabājušies pilastri, smilšakmens virtenes un lēzens trīsstūra frontons ar augu vijumos iekļautiem īpašnieka iniciāļiem. Zem dzegas redzama reljefa frīze ar dzīvnieku atveidiem, bet tās galos – maskas. Uzskata, ka ēkas ciļņus veidojis tēlnieks J.G.Herolds, bet ieejas portālu – H.V.Šmīselis. 1989. gadā ēka restaurēta. Šobrīd tajā atrodas Latvijas žurnālistu savienības telpas un Latvijas 1.Rokkafejnīca.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Zviedru lauva sakauj krievu lāci – par godu Zviedrijas uzvarai pār krievu.

Pūķis – laimes zīme horoskopā, atbilst lauvas zodiakam

18. Melngalvju nams *Rātslaukums 7*

Nams ir Otrā pasaules kara laikā nopostītā Melngalvju nama kopija, ko cēla 14. gadsimtā Lielai ģildei. Gadsimtu vēlāk Lielā ģilde to apsaimniekoja kopā ar Melngalvju brālību. 1713. gadā tas nonāca Melngalvju brālības īpašumā. Sākot ar 1580. gadu, holandiešu meistari pilnveidoja un papildināja ēkas arhitektonisko apdari ar volūtām, figurāliem veidojumiem un metālā kaltiem rotājumiem, iegūstot holandiešu renesansei raksturīgo siluetu. Gadu vēlāk galvenās fasādes zelmeņa augšdaļā novietoja apzeltītu karaļa Artūra koka krūšutēlu. Līdzīgi kā citviet pasaulē, viduslaiku bruņinieku ideāls bija Maķedonijas Aleksandrs un karalis Artūrs. Melngalvji sevi uzskatījuši par karaļa Artūra bruņiniekiem. Tādēļ novietojuši karaļa krūšutēlu zelmeņa augšdaļā. 1886. gadā ēkas fasādi papildināja ar ģerboņiem un tēlnieka A.Folca veidotām alegoriskām Neptūna, Merkūrija, Vienības un Miera skulptūrām. Otrā pasaules kara laikā Melngalvju nams tika sagrauts. Tā drupas tika uzspridzinātas un nojauktas 1948. gadā. Tagadējā celtnē izveidota uz oriģinālās ēkas pamatiem un pagrabiem. Pirmajā un otrajā stāvā izveidotas reprezentācijas telpas, bet bēniņos izbūvēta divu līmeņu telpa saviesīgiem pasākumiem.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lauva – 1891. gadā virs portāla akmeņiem uz dekoratīvas pamatnes tika novietotas lauvas figūras, kas ķepās tur vairogu ar Melngalvju brālības simbolu – mori un Rīgas mazo ģerboni.

Pūķis – Teikās un pasakās tie sargā princeses vai dārgumus, tādejādi apzīmējot grūtības, ar kurām nākas saskarties mērķa sasniegšanai.

19. Pēterbaznīcas iela

Sv. Pētera baznīca - augstākā celtne Vecrīgā atradusies dzīvojamo namu ciešā ielenkumā. Šaura, no apbūves brīva josla tās tuvumā bijusi tikai senā kapsēta, kas 18. gadsimta sākumā pārtapusi bruģētā ielā.

Uz ielas atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Zirgs – Simbolizē jaunību, spēku un vīrišķību.

Ezis – Japānā un Ķīnā to godā kā bagātības simbolu. Mezopotāmijā, Centrālāzijā un Āfrikā uzskatīja par saules dzīvnieku, kam sakars ar uguni, jeb civilizāciju. Aplūkots kā čūsku mednieks, jeb ļaunuma uzvarētājs. Savu adatu dēļ simbolizē dusmas.

20. Sv. Pētera baznīca *Reformācijas laukums 1*

Pētera baznīca ir ne vien augstākā ēka (121 m), bet arī lielākais dievnams Vecrīgā. Tās vidusjoma augstums ir 30, 4 metri. Pirmoreiz tā dokumentos minēta 1209. gadā. Baznīcas pārbūves darbos 15. gadsimta vidū sānu jomi noklāja ar krāšņām zvaigžņu velvēm. 1666. gadā baznīcas tornis sabrucis. Jaunā torņa būvniecība uzsākta laikposmā no 1688 – 1690. gadam. Jaunais tornis ticis būvēts trīs līmeņos kārtotiem kupoliem un kolonnu virs tiem. 31. gadu vēlāk tornis nodedzis. Tā atjaunošanas darbus uzsāka 1746. gadā. Otrā pasaules kara laikā tas atkal tiek sagrauts. No baznīcas pāri palika vien karkass un sānu jomu velves. Savu iepriekšējo izskatu tornis atgūst 1967. gadā. Atjaunošanas darbi ilguši 10 gadus.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Gailis ir rīta saules vēstnesis. Sekstes un spilgto spalvu dēļ uzskatīts arī par uguns un saules simbolu. Japānā pieņemts uzskatīt, ka vienīgi gaiļa dziesma spēj izvilināt no alas saules dievieti, kura simbolizē gaismas uzvaru pār tumsu.

21. Sv. Jāņa baznīca *Skārņu iela 24*

1201. gadā dibinātā vācu apmetne iezīmējusi pilsētas ielu tīklu. To šķērsojusi Šķūņu un Skārņu iela kā Smilšu ceļa turpinājums ostas virzienā. Viduslaikos tā bijusi pilsētas galvenā iela ar pirmajām mūra ēkām – Sv. Jāņa baznīca, tirgotāju sētu, zobenbrāļu ordeņa pili, bīskapa pili un Sv. Pētera baznīcu. Pilsētas centrālais laukums, tobrīd, atradies starp Sv. Pētera baznīcu un abām pilīm. Skārņu iela, kas ilgi bijusi viena no platākajām ielām, kalpojusi kā tirgus vieta.

13. gadsimtā Jāņa baznīcas vietā atradies Dominikāņu klosteris. Pēc vairākām pārbūvēm 15. gadsimtā ēkas viduslaiku daļa ieguva tagadējo izskatu – augstu gotisku pakavveida zelmeni, divslīpju jumtu un nelielu tornīti. 1524. gadā pēc “baznīcu grautiņiem” reformācijas laikā Rīgas rāte dominikāņiem baznīcu atņēma un mūkus padzina. Ilgus gadus ēka tika izmantota kā zirgu stallis. 1582. gadā to piešķirta Rīgas latviešu luterāņu draudzei. Taču baznīcas draudzei tā bijusi par mazu, tādēļ 1587. – 1588. gadā remonta darbos baznīcas dienvidaustrumu galā uzcelta paplašinājumu. 17./18. gadsimtā baznīca vairākkārt cietusi karos un ugunsgrēkos. Vairākkārt

remontēta un pārbūvēta. Pēdējā torņa rekonstrukcija pēc Felsko projekta notika 1849. gadā, un tāds tas saglabājies līdz mūsdienām.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Gailis – tautu ticējumos gaiļa pirmajai dziesmai piedēvēts ļaunumu uzveicošs spēks. Gaili dēvē arī par auglības simbolu. Gaiļa upurēšanu saista ar ražas novākšanu. Tālajos Austrumos gaili uzskata par cīņas, bezbailības un drosmes simbolu. Ģermāņu ciltīm un grieķiem gailis bija mirušo dvēseļu pavadonis.

22. Ēka *Šķūņu iela 12/14*

Gadsimta sākumā Šķūņu iela bijusi garāka nekā mūsdienās un sniegusies līdz Smilšu un Jēkaba ielas krustojumam. 1936. gadā nojaucot ēkas un izveidojot Doma laukumu, tā tikusi saīsināta līdz Zirgu ielai.

13. gadsimtā senākais Šķūņu ielas nosaukums, bija Kurpnieku iela, kur strādāja un dzīvoja kurpnieki. 18. gadsimtā, pārveidojot veco ielas nosaukumu, to sāka saukt par Šķūņu ielu.

Ēka celta 1902. gadā ar plašiem skatlogiem un masīvu, izvirzītu erkeru. Arhitekts Ā. Berkholes namu raksturo, kā Art Nouveau beļģu variantu. Ēkas zelmenī sēdošā suņa figūra liecina par centieniem pielāgoties Vecrīgas viduslaicīgai pilsētvidei. Identisks zvēra atveids, būdams nama īpašnieku heraldiskais simbols, saglabājies Bauskas ielā 16.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Suns – pirmais dzīvnieks, kuru pieradinājis cilvēks. Apveltīts ar sarežģītām, bieži vien pretrunīgām īpašībām. Daudzās kultūrās tas darbojas kā vidutājs starp dzīvo un mirušo pasauli. Pastāv uzskats, ka tumsas dievi uz virszemes parādās suņa izskatā. Suni uzskata par civilizācijas priekšteci. Āfrikā lēš, ka tas cilvēkiem atnesis uguni un dēvēts par uzticības simbolu. Japānā to dēvē par sieviešu un bērnu aizgādni. Viduslaiku mākslā suns ir duāla būtne. Vienviet tas simbolizē skaudību, dusmas, vai ļaunā kārdinājumu. Citkārt – pakļāvību un uzticību.

23. Doma laukums

Doma laukumu no tajā esošajām ēkām sāka atbrīvot 19. gadsimta 60-tajos gados, kad arhitekta Felsko vadībā tika izveidota baznīcas rietumu ieeja. Ignorējot sabiedrības vēlmes, tā brīža ģenerālgubernators A. Suvorovs panāca baznīcas rietumu pusē esošo dzīvojamo ēku nojaukšanu, kā rezultātā Herdera laukums ieguva tā tagadējo veidolu. 20. gadsimta 30-tajos gados tika nojauktas ēkas Doma baznīcas ziemeļu pusē. Savus esošos laukuma apmērus, tas ieguva, noslēdzoties Otrajam pasaules karam.

Laukumā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Pūķis – Ķīnā un Japānā to godā kā laimes nesēju un ļauno garu atvairītāju.

Gailis – Kristietībā gailis ir dienas vēstnesis un augšāmcelšanās simbols. Mūsdienu Eiropā gailis lielākoties simbolizē lepību.

Bruņnesis – spēka, neievainojamības un nemaināmības simbols.

24. Restorāns “1221” *Jauniela 16*

Agrākās Sv. Paula baznīcas, kas dokumentos pirmoreiz minēta 1263. gadā, kapsēta atradusies tagadējo Jaunielas 14.,16.,18. namu vietā. Pagrabos arheologi atraka ap 90 apbedījumu. Antropologi un arheologi uzskata, ka šajā kapsētā 13./14. gadsimtā apglabāti vietējie iedzīvotāji (Daugavas lībieši un ienācēji no Zemgales un Ziemeļkurzemes). Pēc senajām tradīcijām mirušajiem dodot līdzīgu kapu piedevas, bet ievērojot arī baznīcas noteikumus - apglabāt mirušos rietumu - austrumu virzienā.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Govs - Budismā pastāv cieša saistība starp govi un cilvēka dievišķo apskaidrību.

25. Viesnīca “Neiburgs” *Jauniela 25/29 vai Maisa ielas un Jaunielas stūris*

Jauniela sāka veidoties 16. gadsimta beigās Doma baznīcas ziemeļu pusē pēc mūra žoga uzcelšanas. Ar žoga/ ielas palīdzību tika atdalīta pilsētas teritorija no tajā esošās Pelēkās kapsētas. Pilsētai tā bija jauna teritorija, kura tika iegūta no kādreizējā baznīcas īpašuma. 19.gs.b. Jaunielā uzcēla piecstāvu ēka ar veikaliem. Tā piederēja turīgām būvuzņēmējām L.Neiburgam. 53 m garā ēkas fasāde sadalīta trīs posmos, lai labāk iekļautos Vecrīgas vides mērogā. Ēkas torņa formas, atgādina netālo Rīgas Doma baznīcas torni.

Ēkā atrodami dzīvnieku atveidi un to nozīme:

Lauva - Viduslaikos lauva simbolizējusi Kristus augšāmcelšanos. Spārnots lauva tiek uzskatīts par Sv. Marka atribūtu un simbolu. Lauva zodiakā simbolizē uguni.

Tematiskās ekskursijas – orientēšanās spēles “Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā” objekti.
Sameklē, apskati, atzīmē!

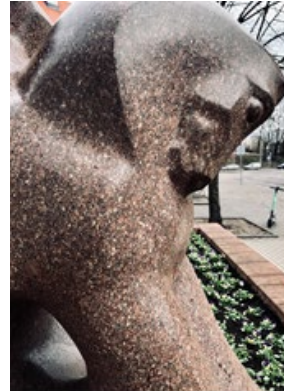
1. _____

5. _____

2. _____

6. _____

3. _____

7. _____

4. _____

8. _____

Tematiskās ekskursijas – orientēšanās spēles “Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā” objekti.
Sameklē, apskati, atzīmē!

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

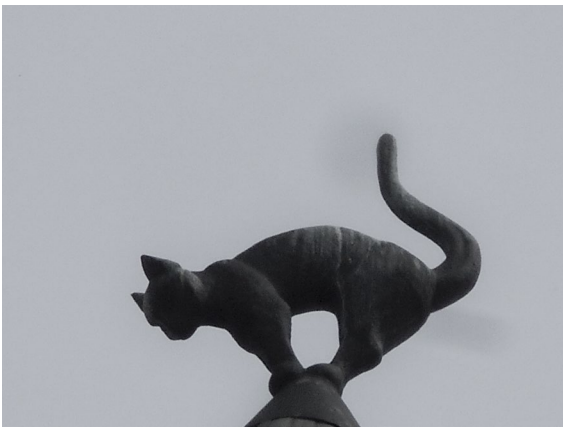
Tematiskās ekskursijas – orientēšanās spēles “Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā” objekti.
Sameklē, apskati, atzīmē!

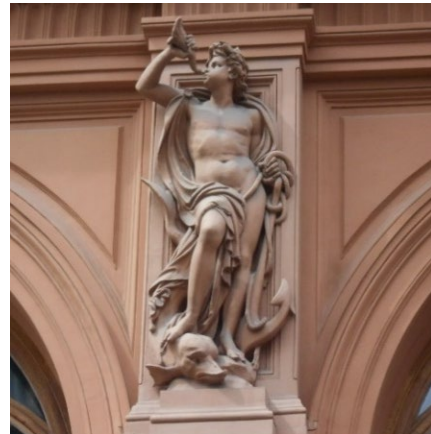
14. _____

17. _____

15. _____

18. _____

16. _____

19. _____

Tematiskās ekskursijas – orientēšanās spēles “Meklēsim dzīvniekus Vecrīgā” objekti.
Sameklē, apskati, atzīmē!

20. _____

23. _____

21. _____

24. _____

22. _____

25. _____